

**Mbete kí Pol ndàngì adi
Kolosi-je
Ta-je kí dɔ mbete-ti kí Pol
ndàngì adi Kolosi-je**

Pol a dangay-ti, ə à to bebo Ròm-ti je bè, bá ɛ ndàngì-né mbete kin. Ɛ ndàngì mbete kinlé adi njékadmɛɛ-je kí bebo Kolosi-ti ə idə-dé kadi d'ulə-né d'adi njékadmɛɛ-je kí bebo Laodise-ti kí to bebo kí tò mbó-dé-ti kin tɔ. Pol ndàngì mbete kinlé kɔɔ rɔ-né kì néndó kí ngòm kí isi ð be dɔ njékadmɛɛ-je-ti kinlé, adi to néndó kí njirə-é tò dɔ nékobe-je-ti lə jipi-je, kì dɔ tagir-je-ti lə greki-je. Je j'gə né-je kí mɛɛ néndó-ti kinlé káre-káre lay al, ngà né kí boy n̄a lé, loki Pol isi rɔ kì néndó kinlé, ɛ ndàngì mbete kin tóy-né Jeju Kristi rəm, toji-né kí kulə dɔ gin tógì Kristi-ti to né kí maji.

Kì lo kɔr-é-ti kí 1-2 lé, Pol toji kí Kristi itə né-je lay rəm, taa njékadmɛɛ-je ilə-dé taá rəm. Beba Pol toji njéndó mbete-je liə né kí to tó-é al kí tò mɛɛ néndó-ti kí isi ð be dɔ-dé kinlé. Kì lo kɔr-é-ti kí 3-4 lé, Pol ulə dingəm mɛɛ njéndó mbete-je-ti liə kadi panjiyə-dé ɔw nati kì ta-je kí tɔgrɔ-ti kí sobi dɔ Kristi, dow kí Lubə mbəti-é. Kɔɔ Kristi oy kɔɔ ta lə-dé, adi dɛ d'a kiŋə panjiyə-dé kí low kɔgi; ə Kristi tɔsi ndəl ində lo tɛɛ, adi dɛ d'a kisi kəm kì takul-é rəm, kì kɔɔ ta liə rəm.

Pol lé, ɛ ya kì dɔ-é ɔw oo bebo Kolosi al. Dɔmaji ə à to Epaprasì kí ində gin njékəwnə-je kí Kolosi

kin bá or poy gangi kisi-dé adi Pol. Toki né kí Pol ndàngí mbete kin dɔkaglo-ti kí káre-rè kí ɛ ndàngí-né mbete lə Epeji-je, kɪ 'lə Pilemɔ bá ulə-né Tisiki bá Onejim dan-é-né kin bè (4:7-9).

Lapiya kɪ oiyo kí ra-na

Epe 1:15-19; Plp 1:3-6; 1Te 1:2-4

¹ Mə Pol kí m'to njəkɔwkulə lə Jeju Kristi kɪ meɛndigi lə Lubə, jɛ kɪ Timote kí to ngonkɔ-ji kí njəkadmɛɛ j'isi nati bá m'ndàngí mbete kin, ² m'adi-si səi ngankɔ-ji-je kí isi bebo Kolosi-ti kí 'toi njékaa njay-je, kɪ njéka dɔ ndi-si-ti mɛɛ nam-ti kí 'nami kadi Kristi-ti. Kadi ramaji kɪ lapiya lə Bɔbi-ji Lubə nɔy sə-si. ³ Nɔɔ-je lay ya j'pa ta kɪ Lubə kí Bɔbi 'Babe lə-ji Jeju Kristi kɔɔ ta lə-si ə j'ra-é-né oiyo. ⁴ Kɔɔ j'oo poy kadi kí adi mɛɛ-si Jeju Kristi rəm, ndigi kí 'ndigi njékaa njay-je lay rəm. ⁵ Səi 'rai bè kɔɔ nékində mɛɛ dɔ-ti kí tɔ ngəbi-si dɔra-ti, kí səi 'gəi kete kɪ takul ta kí tɔgrɔ-ti kí to Poyta kí Maji kin. ⁶ Poyta kí Maji kí tɛɛ rɔ-si-ti kinlé, lo lay kí dɔnangi-ti nè kí tɛɛ-ti lé kandi-é tɔ rəm, ɔw kɪ kete-kete rəm; bè ya tɔ ə tɔ-né rɔ-si-ti ndɔ-é-ti nɔ kí səi 'taai-né ta-é rəm, 'gəi-né ramaji lə Lubə gə kí tɔgrɔ-ti, ⁷ †kɪ takul néndó-je kí ingəi rɔ madkullə-ti lə-ji Epaprasɪ kí j'ində-é dan kəm-ji-ti; ɛ to ngonnjékullə lə Kristi ə to njéka dɔ ndi-é-ti kí isi ra kullə dan-si-ti; ⁸ ɛ bá idə-ji ta lə ndigi dow-je kí Ndil kí aa njay adi tɔ mɛɛ-si-ti.

† **1:7** 1:7 Kol 4:12; Plm 1:23

*Kasi gaki læ Kristi**Plp 1:9-11*

⁹ Gin-é kin bá je kàrè, mee ndo-é-ti nu kí j'oo-né ta læ-si lé, j'inə ta pa ta kì Lubə kɔɔ ta læ-si al. Je 'dɔji-é kadi adi Ndil kí aa njay adi-si gosi kì négə kí asi gaki kadi 'gəi-né meəndigi liə gə kí tɔgrɔ-ti. ¹⁰ Kadi panjiyə-si tuwə panjiyə dow-je læ 'Babe ə kadi nəl-é mee né-je-ti lay rəm, kadi kullə-je lay kí maji-maji bá to kandi-si rəm, bá kadi ɔwi kì kete-kete mee gə Lubə-ti rəm to. ¹¹ Kadi 'təli dow-je kí tógi-si tò mee né-je-ti lay kì takul tógi-é kí ríba-é nɔ kin, kɔɔ kadi mee né-je-ti lay ya uwəi rɔ-si nɔ rəm, iləi mee-si dɔ madi-é-ti rəm. ¹² Bɔbi-ji Lubə kí adi asi gaki kadi ingəi nékugə dɔji kí lo kí ndógi-ti nati kì njékaa njay-je lé, kadi 'rai-é oiyo kì rɔnəl. ¹³ E ɔr-ji gin tógi-ti læ londul* ə ɔw sə-ji kɔɔbe-ti læ Ngon-é kí ində-é dan kəm-é-ti. ¹⁴ †Ngon-é lé bá to njətaa-ji kilə-ji taá rəm, njèkinə go majal-je læ-ji kɔgi rəm. ¹⁵ E to takəm Lubə kí dow oo-é kì kəm-é al rəm, to ngon dɔdər dan nékində-je-ti lay rəm. ¹⁶ Kɔɔ kəm rəbi kí rɔ-é-ti bá Lubə ində-né né-je lay kí dɔrɔ-ti kì dɔnangi-ti, né-je kí j'oo kì kəm-ji kì né-je kí j'oo kì kəm-ji al, kalikɔɔbe-je, kì kɔɔbe-je, kì njékɔɔbe-je, kì njétógi-je. Né-je lay ya Lubə ində kì kəm rəbi kí rɔ-é-ti ə e ində adi-é. ¹⁷ E isi kete nɔ né-je-ti lay ə né-je lay tò kì takul-é. ¹⁸ †E to dɔ ə njékəwnɔ-je 'to kubru rɔ-é. To kulə gin né rəm, to kí dɔsɔy kí tɔsi ndəl ində lo tɛɛ dan dow-je-ti kí

* **1:13** 1:13 Ta kinlé kor mee-é to: E ɔr-ji kɔgi gin tógi-ti læ Sú kí njékɔɔbe lo kí ndul-ti. † **1:14** 1:14 Epe 1:7 † **1:18** 1:18 Epe 1:22,23

d'oy rəm, kɔɔ kadi ɛ ya to kí dɔsɔy mɛɛ né-je-ti lay. ¹⁹ Kɔɔtalə nəl Lubə kadi n'isi mɛɛ-é-ti n'taa mɛɛ-é pəl-pəl ²⁰ †ə kadi kì takul-é bá n'è Lubə n'ulə-né noji nati kì né-je kí dɔnangi-ti rəm, kì né-je kí dɔrɔ-ti rəm, kɔɔ kadi lapiya tò kì takul-é rəm, kì takul məsi-é kí ay dɔ kagdəsi-ti rəm. ²¹ Ə səi kí kete tagir-je lə-si kì kullə ra-si-je kí majal ra adi 'toi mba-je rəm, 'toi njéba-je lə Lubə rəm lé, ²² ngɔsnè ɛ ulə noji nati sə-si kì takul Ngon-é kí təl rɔ-é dow-ti ree oy, kɔɔ kadi 'tɛɛi-né nɔ-é-ti kì rɔ-si kí aa njay kí né kí maji al goto-ti rəm, bá kadi ta goto-né dɔ-si-ti rəm tɔ. ²³ Ngà kɔ bá ɔi njángi dɔ kadmɛɛ-ti ə adi njirə-si ngɔ nangi, ɔi lo kɔ-si-ti gərərə kadi dow ɔr-si ɔw sə-si sɔy kì nékində mɛɛ dɔ-ti kí ta-é tò mɛɛ Poyta kí Maji-ti kí ooi kin al. Poyta kí Maji kí d'ilə mbe-é d'adi dow-je lay dɔnangi-ti nè kinlé bá, mə Pol m'təl ngonnjəkullə-é.

Kullə-je kì rɔ-je lə Pol

Epe 3:1-13; 1Kɔ 2:7-13

²⁴ Kí bone bè kinlé, m'ra rɔnəl kɔɔ kɔ-je kí m'ingə kɔɔ ta lə-si ə kɔ-je kí kingə kɔɔ Kristi lé, mə m'təl ta ɛ kí sɔbi dɔ-m kɔɔ ta lə njékəwnɔ-je kí 'to kubru rɔ Kristi. ²⁵ Njékəwnɔ-je lé bá mə m'təl ngonnjəkullə lə-dé. Lubə ində-m kɔɔ kadi m'idə-si ta liə lay tingə. ²⁶ Beba né kí tò lo bɔyɔ-é-ti kaglo-je-ti lay kí kete, adi dow-je lay kí kete 'gə al lé, ngɔsnè kin Lubə tɛɛ kì dɔ-é adi njékaa njay-je liə, ²⁷ kí ɛ ndigi kadi 'gə kí né kí tò lo

---

† **1:20** 1:20 Epe 2:16

ɔɔyɔ-é-ti bá n'tɛɛ̀ k̀ì dɔ-é dan dow-je-ti k̀í 'to jipi-je al kinlé, to né k̀í ríba-é n̄a; né-é kinlé to kisi k̀í Kristi isi mee-si-ti, adi to ríba k̀í to nékində mee dɔ-ti. ²⁸ Ɛ́ bá je j'ilə mbɛ ta liə j'ndəji-né dow-je lay rəm, j'ndó-né né dow-je lay rəm k̀ì gosi ya lay, kɔɔ kadi j'adi dow-je lay 'maji d'or njuti mee nam-ti k̀í 'nam kàd̀i Kristi-ti. ²⁹ Gin-é kin bá m'ra-né kullə m'ɔɔ rɔgi-rɔgi ə m'ɔ-né k̀ì takul tógi-é k̀í isi ra kullə mee-m-ti n̄a.

2

Ta ɔ̀ mee Pol kɔɔ kadmee læ njékəwna-je k̀í Kolosi

¹ Kɔɔ, m'ndigi kadi 'gəi rɔ k̀í nḡa k̀í m'isi m'ɔ kɔɔ ta læ-si rəm, kɔɔ ta læ dɛ k̀í ɓebo Laodise-ti rəm, bá kɔɔ ta læ dɛ lay k̀í d'oo daji rɔ-m nja káre al rəm, ² kɔɔ kadi mee-dé sol, kadi d'ində rɔ-dé nati k̀ì takul ndign̄a ə kadi négə k̀í tɔgrɔ-ti asi-dé naki-naki kadi mee-dé ndakay, kɔɔ kadi 'gə-né né k̀í Lubə ɔɔyɔ bá tɛɛ̀ k̀ì dɔ-é, adi to Kristi, ³ k̀í gosi k̀ì négə k̀í to né-je k̀í gati-é n̄a kinlé lay ya toki ɔɔyɔ rɔ-é-ti*.

Ndəji k̀í sobi dɔ njéndó dow-je né-je k̀í ngɔm

⁴ M'idə-si ta-je kin bè kɔɔ kadi dow ədi-si k̀ì ta-je k̀í nəl-nəl al. ⁵ Kɔɔ lé daji rɔ-m goto sə-si kàrè, mee-m tò dɔ-si-ti. Lokì m'oo né-je k̀í isi njiyə k̀ì gangi-é gangi-é dan-si-ti rəm, m'oo poy kuwə rɔ nḡa læ-si mee kadmee Kristi-ti rəm lé, rɔ-m nəl-m. ⁶ Ən é, titi k̀í adi-né mee-si 'Babe Jeju Kristi lé, adi panjiyə-si ɔw nati k̀ì panjiyə-é;

* 2:3 2:3 1Kɔ 1:24-31

7 uləi njirə-si rɔ-é-ti ə 'tɔgi-né ki kete-kete rəm, ʌi lo kʌ-si-ti gərərə dɔ nam-ti kɪ 'nami kàdì-é-ti ə ʌi dɔ kadmɛɛ-ti gangi-é-ti kɪ 'ndó-si-né ə 'rai Lubə oiyo nʌ. 8 Ooi go rɔ-si maji kadi dow ədi-si kɪ négə lə dow-je al rəm, bá takədi-je kɪ mɛɛ wəy kare kɪ go néndó-je-ti lə dow-je, kɪ to ngan néndó-je kɪ dɔnangi-ti bi to néndó-je lə Kristi al kinlé, adi dow ədi-si-né al rəm tɔ. 9 Kdɔtalə Kristi lé, né kɪ rɔ Lubə-ti ya tɔ rɔ-é-ti bikti lay. 10 Ə səi lé, nam kɪ 'nami kàdì Kristi-ti kɪ to kɪ 'boy dɔ kɔbe-je-ti lay rəm, dɔ tɔgi-je-ti lay rəm lé, né-je kɪ rɔ-é-ti lay ya tɔ rɔ-si-ti tɔ. 11 Nam kɪ 'nami kàdì-é-ti lé, d'ijə-si ganjangi kɪ to ganjangi kɪ dow ijə kɪ ji-é al; adi to kɔr né-je lay kɪ daji rɔ dow ndigi kin kɔgi; ɛ bá to ganjangi lə Kristi lé. 12 †Dubisi nati kɪ Kristi kɪ takul batɛm, ə nam kɪ 'nami kàdì-é-ti lé, səi 'tɔsi ndəli nati siə kɪ takul kadi kɪ adi mɛɛ-si kɪ tɔgi lə Lubə bá adi-é tɔsi ndəl ində lo tɛɛ dan dow-je-ti kɪ d'oy kin. 13 †Səi lé, ndɔki oyi koy kullə ra-si-je kɪ maji al rəm, koy kijə kɪ d'ijə-si ganjangi al rəm, ya Lubə təl-si adi isi kəm nati kɪ Kristi kɪ kəm rəbi kiŋə kɪ iŋə go majal-je lə-ji lay kɔgi; 14 †mbete kɪ 'ndàngi 'gangi-né ta dɔ-ji-ti lé, Lubə bujuru kɔgi; ɛ bá to mbete kɪ njəkɔr gin kaldɔta-je lə-ji; mbete-é kinlé bá Lubə bə-é kagdəsi-ti bujuru-é kɔgi; 15 Lubə taa tɔgi ndil-je kɪ maji al kɪ njétɔgi-je, tətɪ-dé rɔ kɪ takul koy Ngon-é kagdəsi-ti, ulə rɔsɔl dɔ-dé-ti takəm kosi dow-je-ti. 16 †Ən ə, adi dow gangta dɔ-si-ti kdɔtalə né kɪ usoi əse né kɪ ʌyi al rəm, bá kdɔtalə ra nʌy əse

† **2:12** 2:12 Rom 6:4 † **2:13** 2:13 Epe 2:1-5 † **2:14** 2:14 Epe 2:15 † **2:16** 2:16 Rom 14:1-6

nay kí ubə sigi al rəm, bá kdotalə ndo taakoo lə jipi-je al rəm. ¹⁷ Né-je lay kinlé to ndil né-je kí à ree ki ree bəy, ngà ɛ kí tɔgrɔ-ti lé, to kí 'lə Kristi. ¹⁸ Adi dow kí njèpole malayka-je ə ra rɔ-é kí njèsol dɔ-é taa nédɔji ngɔdi kí ɔyi kin al. Dow kí bè kinlé, to dow kí njèkində kəm-é go nɪ-je-ti; tagir-je liə kí to tagir lə dow adi-é ində kàdì-é kində kí go tagir-ti lə dow-je. ¹⁹ †Dowbé-je lé, 'nam kàdì Kristi-ti al. Kristi lé to dɔ, ə njékəwnɔ-je 'to kuburu rɔ-é; kà takul-é bá singə-je 'tur-né ta-nɔ-ti ə njirə-je 'tɔ-dé-né nati maji kin, ə 'tɔgi tɔgi kí ɪ rɔ Lubə-ti. ²⁰ Kinə səi oyi kà Kristi nati mɛɛ ngan néndó-je-ti kí dɔnangi-ti nè rəmə, kɔo ri bá səi rai titi né kí isi dɔnangi-ti nè bè bəy, adi adi d'ində ndukun-je dɔ-si-ti 'pane: ²¹ 'Un al! 'Nɔ al! ɔdi rɔ ji-i-ti al! ²² Né-je lay kinlé tò kɔo kadi kullə ya toki ra-né ə tuji kɔgi ya al wa? To ta kí sobi dɔ ndukun-je, kà néndó lə dow-je. ²³ Tɔgrɔ ya, néndó-je kinlé, kinə 'oo maji rəmə, ra rɔ-é kí gosi bè; kɔo tɔji pole Lubə kà mɛɛndigi rəm, kà sol dɔ rəm, kà kində dɔ rɔ-ti rəm, ngà néndó-je kinlé riba-é goto, tò kɔo rɔnəl lə dow ya par.

3

Kiskəm kí sigi kà Kristi

Plp 3:18-21; 1Jɔ 3:1-3; Epɛ 5:3-20; 4:17-21

¹ Beba kinə səi 'tɔsi 'ndəli nati kà Kristi rəmə, 'sangi né-je kí taá, lo-ti kí Kristi isi-ti dɔ jikɔl Lubə-ti. ² 'Giri ta dɔ né-je-ti kí taá bi giri ta dɔ né-je-ti kí dɔnangi-ti nè al. ³ Kdotalə səi 'toi ki

---

† 2:19 2:19 Epɛ 4:16

dow-je kí d'oy bè ə kiskəm lə-si toki ɓoyɔ nati kɪ Kristi rɔ Lubə-ti. ⁴ Loki Kristi kí to kiskəm lə-si à tɛɛ koy lé, səi kàrè a tɛɛi siə nati dan riba-ti to. ⁵ Ɔn é né-je kí dɔnangi-ti nè kí to kaya-je, kɪ né ra kí tò nɛ-je, kɪ ɓo né-je kí maji al-je kɪ kay ngodi go-ti-je, kɪ kəmnda kí to pole magi-je kinlé, 'tɔri kɔgi rɔ-si-ti. ⁶ Né-é-je kinlé bá wɔngi lə Lubə isi ree-né dɔ njédɔngɔ-je-ti. ⁷ Né kin bá to panjiyə-si kí kete, loki isi-né dan majal-ti. ⁸ Ngà kí ngosnè-ti kinlé, səi kàrè, ɔri né-je kinlé kɔgi rɔ-si-ti: adi to wɔngi, kɪ rɔkati kanɔna, kɪ meɛndul, kɪ kulə ta ndil dow-ti, kɪ ta-je kí tò rɔsɔl kí tɛɛ ta-si-ti.* ⁹ †Səi kí 'tɔri panjiyə kí low kɪ kullə ra-é-je kɔgi rɔ-si-ti lé, ədi-nɔ al. ¹⁰ †Səi 'təli dow-je kí sigi kí Lubə isi mbəl-si ndɔ-é ndɔ-é kadi 'toi takəm-é ɛ kí Njèra-si kɔɔ kadi 'gəi-é-né maji. ¹¹ Grɛki kɪ Jipi goto, dow kí d'ijə-é ganjangi kɪ dow kí d'ijə-é ganjangi al goto, mba kɪ njèkəmtɛɛ al goto, dow kí to ɓə kɪ ɓə al goto; ngà Kristi ya to né-je lay rəm, ɔ meɛ né-je-ti lay rəm. ¹² †Bəba titi kí Lubə mbəti-si-né adi-si aai njay rəm, ində-si-né dan kəm-é-ti rəm kinlé, adi ta ɔ meɛ-si kɔɔ dow-je rəm, adi ramaji, kɪ sɔldɔ, kɪ sɔl lom-lom, kɪ meɛ kí kilə dɔ madi-é-ti tò rɔ-si-ti to. ¹³ †Isi dɔ-ti kɪ nɔ, 'rai maji kɪ nɔ; kinə dow ɔw kɪ ta kɪ madi-é rəmə, inɔi go kɔgi adi-nɔ, titi kí Kristi ra sə-si maji bá inɔ-né go kɔgi adi-si kin bè to. ¹⁴ Ngà né kí boy nɔ lé, adi ndigi dow-je uwə meɛ-si. Ndigi dow-je kinlé bá to kulə kí à tɔ-si nati kadi 'maji ɔri njuti. ¹⁵ Lapiya lə Kristi, kí Lubə ɓa-si-né kɔɔ kadi 'təli-

* **3:8** 3:8 Epe 4:31 † **3:9** 3:9 Epe 4:22 † **3:10** 3:10 Epe 4:24
 † **3:12** 3:12 Epe 4:2 † **3:13** 3:13 Epe 4:32

né daji rɔ kí káre-rè kinlé, kadi ò bé mee-si-ti. 'Rai oiyo Lubə. ¹⁶ †Kadi ta lə Kristi ra be mee-si-ti kì né-je kí maji-maji kí titi lay, 'ndói-nə né ə ndəji-nə kì gosi-é gosi-é, kì pa-je, kì pa kɔsgaji-je, kì pa-je kí gay-gay kí Ndil kí aa njay ində ta-si-ti; 'tɔyi Lubə kì mee-si kì káre-rè kì pa-je kí Ndil kí aa njay ində ta-si-ti 'rai-é-né oiyo. ¹⁷ Né-je lay ya kí a rai, adi tò ta əse kullə kàrè rəmə, 'rai kì ri 'Babe Jeju ə 'rai-né oiyo Bɔbi-ji Lubə kì takul-é.

Kisi-na lə njékadmeɛ-je mee kəy-ti

Epe 5:22-33; 6:1-9; 1Pi 2:18-25; 3:1-7

¹⁸ †Səi dené-je, uləi dɔ-si gin tɔgi-ti lə ngɔbi-si-je; ɛ bá to né kí tuwə ra nò 'Babe-ti. ¹⁹ †Səi dingəm-je, 'ndigi ne-si-je, bi adi rɔ-si ati-si dɔ-dé-ti al. ²⁰ †Səi ngan-je, 'təli rɔ-si go ta-ti lə njékoji-si-je mee né-je-ti lay, kɔɔ ɛ bá to né kí nəl 'Babe. ²¹ †Səi bɔbi ngan-je, 'rai ngan-si-je adi wɔngi radé al, nè mee-dé à tuji. ²² †Səi bə-je, mee né-je-ti lay ya 'təli rɔ-si go ta-ti lə dow-je kí 'to 'ba-si-je. 'Rai bè takəm-dé-ti par al rəm, bá kɔɔ nəl-né dow-je par al rəm, ngà kadi 'rai kì meeɛnda kay mee bəl 'Babe-ti. ²³ Kullə-je lay kí isi 'rai lé, 'rai kì meeɛnda kay titi kullə lə 'Babe bè bi titi kullə lə dow-je al ²⁴ ə kadi 'gəi kí 'Babe à kadi-si nékugə dɔji kí ɛ uwə dɔ-é kɔɔ-si. 'Rai kullə adi Kristi kí to 'Babe. ²⁵ †Kɔɔ njèra né kí njururu al lé, à tətɔi kandi né ra kí njururu al liə lé ya tɔ, kɔɔ Lubə lé kɔrkəm dow goto rɔ-é-ti.

---

† **3:16** 3:16 Epe 5:19,20 † **3:18** 3:18 Epe 5:22; 1Pi 3:1 † **3:19** 3:19 Epe 5:25; 1Pi 3:7 † **3:20** 3:20 Epe 6:1 † **3:21** 3:21 Epe 6:4
 † **3:22** 3:22 Epe 6:5-8 † **3:25** 3:25 Epe 6:9

4

¹ †Səi 'ba bə-je, bə-je lə-si lé, 'rai sə-dé né kí njururu rəm, 'rai k̀ k̀rkəm-nə al rəm, ə kadi 'gəi kí səi ya k̀rè 'Ba-si isi dɔrə-ti nɔɔ to.

*Ndəji-je k̀ lapiya-je**Epe 6:18-20; 5:14-17*

² Uwəi rɔ-si ngə mɛɛ ta-ti kí pa k̀ Lubə, isi kəm mɛɛ-é-ti ə 'rai-né oiyo Lubə. ³ 'Pai ta k̀ Lubə kɔɔ ta lə-ji to; kadi Lubə tɛɛ tarəbi kilə mbe Poyta kí Maji nɔ-ji-ti, kɔɔ kadi m'pa ta lə Kristi kí to ta kí tò lo bɔyɔ-é-ti, kí ta-é b́a d'ilə-m-né sil kinlé ⁴ ə kadi m'pa ta-é aa yéréré titi kí tò kadi m'pa-né lé ya. ⁵ †Indəi kəmkaa dɔ panjiyə-si-ti ki rɔ njəkadmɛɛ al-je-ti. Inəi dɔkaglo adi dəə kɔgɪ kare al. ⁶ Kadi ta-je lə-si lay ya to ta-je kí maji-maji toki né kí kati tò-ti b̀, kɔɔ kadi dow kí rá-rá kí dəji-si ta rəmə, 'gəi lo kiləi-é-ti. ⁷ ††Tisiki kí to ngonkɔ-m kí m'ində-é dan kəm-m-ti rəm, to ngonnjəkullə kí tɔgrɔ-ti lə 'Babe rəm, b́a to madkullə lə-m mɛɛ kullə-ti lə 'Babe rəm kin ya à kɔr-si poy né-je lay kí sobi dɔ-m. ⁸ Gin-é kin b́a m'ulə-é-né rɔ-si-ti b̀, kɔɔ kadi 'gəi-né ta kí sobi dɔ kisi-ji nè kin rəm, b́a kadi ɔw sɔl mɛɛ-si rəm to. ⁹ †M'ulə-é nati k̀ Onejim kí to njəkə dɔ ndi-é-ti kí to ngonkɔ-m kí m'ində-é dan kəm-m-ti, ɛ to kí dan-si-ti. Dɛ d'a kɔr-si poy né-je lay kí dəə nè. ¹⁰ †Aristarki kí to madi dangay lə-m ra-si lapiya, b́a Marki kí to noji Barnabasi ra-si lapiya

† **4:1** 4:1 Epe 6:9 † **4:5** 4:5 Epe 5:16 † **4:7** 4:7 Knj 20:4; 2Ti 4:12 † **4:7** 4:7 Epe 6:21,22 † **4:9** 4:9 Plm 1:10-12 † **4:10** 4:10 a Knj 19:29; 27:2; Plm 1:24; b Knj 12:12,25; 13:13; 15:37-39

tɔ. Ɛ lé m'un ndu m'adi-si kɔɔ ta liə ngá; kinə tɛɛ rɔ-si-ti rəmə, uwəi-é rɔ-si-ti maji. ¹¹ Jeju kí 'ba-é Justusi kin ra-si lapiya tɔ. Dan jipi-je-ti kí nè lé, de kin ya par bá 'ra sə-m kullə kí sobi do kɔbe lə Lubə, de bá 'to njəsɔl mɛɛ-m-je. ¹² †Epapراسي kí to kí dan-si-ti, ra-si lapiya. Ɛ to ngonnjəkullə lə Jeju Kristi, kí inə ta rɔ kɔɔ ta lə-si al, mɛɛ ta-ti kí pa kɪ Lubə, kɔɔ kadi asi gaki rəm, kadi 'gəi-né né kí mɛɛ Lubə ndigi maji ə ɔi-né gərərə. ¹³ M'pa ta kí dɔ-é-ti bè kɔɔ ɛ adi rɔ-é kɔ nɔ kɔɔ ta lə-si rəm, kɔɔ de kí Laodise rəm, bá kɔɔ de kí Iyerapolisi-ti rəm tɔ. ¹⁴ †Doktor Luki kí m'ində-é dan kəm-m-ti ra-si lapiya, bá Demasi kàrè ra-si lapiya rəm tɔ. ¹⁵ 'Rai lapiya ngankɔ-ji-je kí njəkadmɛɛ-je kí d'isi Laodise rəm, bá 'rai lapiya Nimpa kɪ njəkəwnɔ-je kí mɛɛ kəy-ti liə rəm tɔ. ¹⁶ Loki səi 'ndói mbete kin dan-si-ti rəmə, 'rai lay kadi toki ndó dan njəkəwnɔ-je-ti kí Laodise tɔ, ə səi kàrè kadi 'ndói mbete kí à kɪ Laodise ree rɔ-si-ti tɔ. ¹⁷ †Idəi Arsipi kadi tɔsi kəm-é do kullə-ti kí ingə rɔ 'Babe-ti kin, kɔɔ kadi ra kullə-é maji. ¹⁸ Mə Pol ya m'ndàngi kɪ ji-m m'panè lapiya lə-si. Adi mɛɛ-si ole do sil-ti lə-m. Kadi ramaji lə Lubə nɔy sə-si!

---

† **4:12** 4:12 Kol 1:7; Plm 1:23 † **4:14** 4:14 a 2Ti 4:11; Plm 1:24; b 2Ti 4:10; Plm 1:24 † **4:17** 4:17 Plm 1:2

Ta lə Lubə Kunmindí kǐ Sigi
Mango: Ta lə Lubə Kunmindí kǐ Sigi (New
Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

96bdbd07-24d6-556c-9e7c-7269c72880cd